

Bilag 2: Fakta om virksomhedsrettede redskaber

Virksomhedsrettede tilbud afgrænses i LBK nr. 1342 ad 21/11/2016 af 3 tilbudsformer:

- **Virksomhedspraktik**
- **Nyttejob**
- **Løntilskud**

Fælles for virksomhedspraktik og nyttejob er at de er omfattet af forholdstalskravet som betingelse for placering, dog således at de regionale Arbejdsmarkedsråd kan dispensere for forholdstalskravet efter konkret ansøgning fra en kommune. For løntilskud gælder, at der skal være tale om merbeskæftigelse.

Samtidig gælder, at virksomhedspraktik og nyttejob er ulønnet, og dermed omkostningsfrit for en arbejdsgiver, mens løntilskud består af et tilskud til arbejdsgiveren som et fast beløb til personens udbetalte timeløn.

Af kapitel 11 i bekendtgørelsen fremgår, at **virksomhedspraktik** kan benyttes til personer som enten har behov for en afklaring af beskæftigelsesmål, eller som på grund af mangelfulde faglige, sproglige eller sociale kompetencer kun vanskeligt kan opnå beskæftigelse på normale løn- og arbejdsvilkår eller med løntilskud, kan få tilbud om virksomhedspraktik på en offentlig eller privat virksomhed. Tilbuddet gives med henblik på at afdække eller optræne personens faglige, sociale eller sproglige kompetencer samt at afklare beskæftigelsesmål. Personer, der er under 30 år kan få tilbud om virksomhedspraktik som led i en uddannelsesrettet indsats.

For personer, der modtager a-dagpenge, kontanthjælp, integrationsydelse, eller uddannelseshjælp, kan virksomhedspraktik tillige gives som **nyttejob**, som består af udførelse af samfundsnyttige opgaver hos offentlige arbejdsgivere. Nyttejob gives med det formål, at personen skal arbejde for sin ydelse, dog sådan at tilbuddet alene kan gives til a-dagpengemodtagere som rådighedsafprøvende tilbud.

Personer over 30 år, der modtager a-dagpenge, kontanthjælp, integrationsydelse, har ret til tilbud om virksomhedspraktik, som de selv har fundet, bortset fra nytteindsats, såfremt betingelserne efter kapitel 10 i øvrigt er opfyldt. Det er arbejdsgiveren og den ledige der her aftaler varigheden af perioden med virksomhedspraktik.

For personer på kontanthjælp eller integrationsydelse, og som er omfattet af integrationsprogrammet, gælder dog reglerne i integrationsloven.

Personer i virksomhedspraktik er ikke omfattet af de for lønmodtagere gældende regler fastsat i henhold til eller ved lov eller ved kollektiv overenskomst m.v., men er dog omfattet af arbejdsmiljølovgivningen og lov om forbud mod forskelsbehandling på arbejdsmarkedet.

Et tilbud om virksomhedspraktik kan have en varighed, der udgør mellem maksimalt 4 og op til 26 uger, således at de personer der er tættest på arbejdsmarkedet kan få tilbud om virksomhedspraktik i kortest tid, mens en 26 ugers praktik er forbeholdt den aktivitetsparate person, endog med yderligere mulighed for forlængelse udover 26 uger hvis personen har et særligt behov. Et tilbud om virksomhedspraktik i form af nytteindsats, kan have en varighed på op til 13 uger.

For **løntilskud** gælder at tilbuddet jf. kapitel 12, som udgangspunkt omfatter samme personkreds, og ligesom praktik kan bruges til oplæring og genoptræning af faglige, sociale eller sproglige kompetencer af personer, med henblik på opnåelse eller fastholdelse af beskæftigelse for personer, der er omfattet, og

med henblik på indslusning på arbejdsmarkedet af personer, der er med handicap som har gennemført en uddannelse af mindst 18 måneders varighed og ikke har brugt den.

Personer, der er modtager dagpenge, kontanthjælp eller integrationsydelse, har ret til tilbud om ansættelse med løntilskud efter kapitel 12, såfremt regler fastsat i medfør heraf i øvrigt er opfyldt, og personen selv har fundet tilbuddet. Arbejdsgiveren og den ledige aftaler varigheden af perioden med løntilskud.

Personer kan få tilbud om ansættelse med løntilskud hos offentlige eller private arbejdsgivere i op til 6 måneder hos private arbejdsgivere og 4 måneder hos offentlige, efter 6 måneders sammenlagt ledighed på offentlig forsørgelse, dog ikke hvis de er sygedagpengemodtagere eller i jobafklaringsforløb og i forvejen er i et ansættelsesforhold.

Varighedskravet gælder ikke, hvis personen ikke har en almen eller erhvervsrettet uddannelse på gymnasialt eller højere niveau, er over 50 år eller er enlig forsørger.

Ved ansættelse med løntilskud hos private arbejdsgivere, skal løn- og arbejdsvilkår være overenskomstmæssige eller de for tilsvarende arbejde sædvanligt gældende.

Hvem skal høres ind oprettelse af virksomhedspraktik eller løntilskud?

For virksomhedspraktik gælder at medarbejderne på arbejdspladsen skriftligt skal tilkendegive om forholdstalskravet er opfyldt.

Før en løntilskudsansættelse, skal det fremgå at repræsentanter for de ansatte er hørt, er positive overfor at medvirke til formålets opfyldelse, samt tilkendegive hvor vidt der er enighed mellem arbejdsgiver og ansatte om, at betingelsen om merbeskæftigelse er opfyldt

Ret og pligt til tilbud?

Det gælder i nogle tilfælde at personer har ret OG pligt til at deltage i virksomhedspraktik, nyttejob eller løntilskud.

Således skal person på kontanthjælp eller integrationsydelse, jf. LAB lovens §92, ret og pligt til at deltage i et virksomhedsrettet tilbud efter en sammenhængende periode på offentlig ydelse på 3 måneder.

Personer omfattet af integrationsperioden i integrationsloven har ret og pligt til et virksomhedsrettet tilbud efter senest 4 uger.

Umiddelbart uddannelsesparate under 30 år har ret og pligt til at tage et nyttejob, så de arbejder for deres ydelse indtil uddannelsen starter.

Har kommunen økonomisk fordel af at have borgere i virksomhedspraktik eller løntilskud?

Den 4. januar 2016 trådte refusionsreformen i kraft. Det betyder at staten alle ydelser i udgangspunktet er omfattet af samme refusionssatser. Refusionen aftrappes fra 80 pct. i de første 4 uger til 20 pct. efter 1 år:

- 80 pct. i de første 4 uger.
- 40 pct. fra den 5. til og med den 26. uge
- 30 pct. fra den 27. til og med den 52. uge
- 20 pct. fra den 53. uge og frem.

Den betyder at kommunernes økonomiske incitament nu er at bringe borgere i selvforsørgelse hurtigst muligt, og ikke længere er styret af høje eller lave refusioner afhængigt af typen af tilbud til de enkelte

målgrupper. Meningen hr været, at få kommunerne til at fokusere på de tilbud der gør borgeren selvforsørgende.

Der er ikke i sig selv nogen refusionsmæssig gevinst ved at have borgere i praktik, nyttejob eller løntilskud.

Derimod kan det have konsekvenser for de udgifter der er forbundet med eventuelle andre tilbud der skal sættes i stedet for at borgeren ikke går passiv, eller for at overholde aktiveringspligter i lovgivningen. Eksempelvis, hvis konsekvensen er at borgeren i stedet for praktik nu skal deltage i et uddannelses-, jobsøgnings- eller vejledningsforløb, som har en ugepris på 700-2.400 kr. pr. borger.

En omprioritering mellem målgrupper, så flere udsatte i virksomhedsrettede tilbud, modsvares af et tilsvarende fald blandt ydelsesmodtagere tættest på arbejdsmarkedet, vil være udgiftsneutralt. Hvis der netto er flere i virksomhedsrettede tilbud, vil det heller ikke have betydning, ud over de merudgifter der kan være forbundet med eksempelvis arbejdstøj eller arbejdspladsindretning.

Manglende overholdelse af lovgivningen vil føre til refusionsbemærkninger, og en risiko for ikke at kunne hjemtage refusion på borgeren.

Effekt­mæssig vurdering

Nationale og internationale undersøgelser bekræfter fagafdelingens eget billede af, at virksomhedsrettede tilbud har en positiv selvforsørgelseeffekt, men også at redskabet skal bruges som et blandt flere redskaber.

I en sammenlignende analyse af effekterne 6 måneder efter afsluttet aktivering, benchmarket mod landsgennemsnittet, Vejle, Middelfart og Kolding viser de samme tendenser:

Kontanthjælp. Selvforsørgelsesgrad 6 mdr. efter aktivering

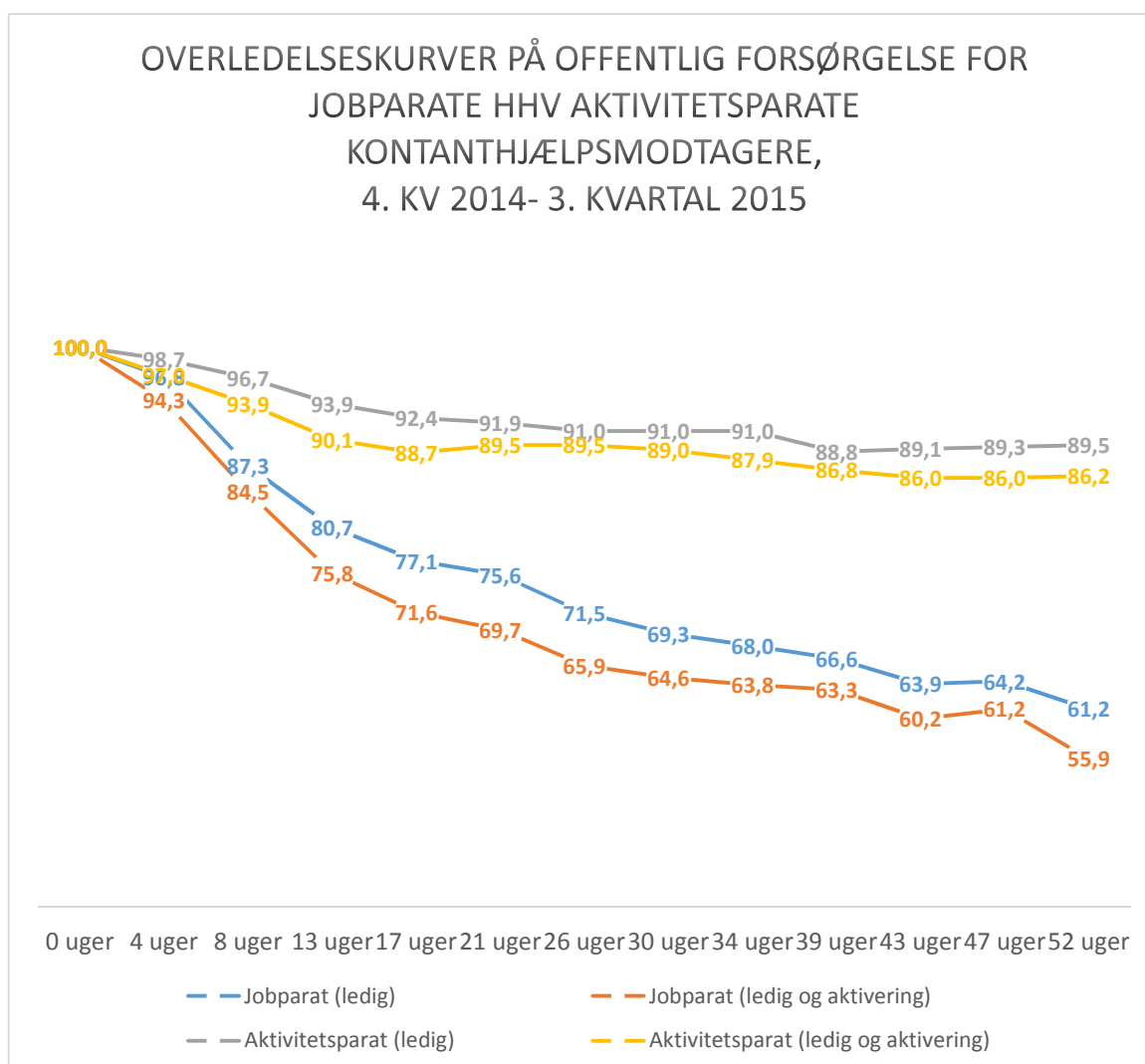
		4kv14-3kv15				
		Selvforsørgelsesgrad 6 mdr. efter aktivering (pct.)				
		Tilbud i alt	Vejledning og opkvalificering i alt	Ansættelse med løntilskud i alt	Virksomhedspraktik i alt	Nytteindsats i alt
Hele landet	I alt	10,4	7,2	42,4	9,6	17,8
	Jobparat	20,1	15,6	42,2	16,4	18,4
	Aktivitetsparat	6,0	5,1	42,8	5,4	7,8
	Uoplyst	19,1	14,0	46,9	17,0	36,9
Fredericia	I alt	12,3	8,2	48,5	9,9	25,3
	Jobparat	22,4	20,1	43,5	16,3	24,6
	Aktivitetsparat	8,0	5,2	53,5	7,2	0,0
	Uoplyst	27,6	0,0	.	48,4	96,7
Kolding	I alt	9,9	7,6	48,4	8,6	10,8
	Jobparat	18,2	13,5	46,5	16,0	14,9
	Aktivitetsparat	6,4	6,0	53,1	5,0	5,5
	Uoplyst	15,7	0,0	.	39,3	.
Middelfart	I alt	8,8	7,8	47,6	5,4	28,6
	Jobparat	25,5	29,6	52,9	11,0	28,6
	Aktivitetsparat	4,8	4,6	34,0	4,0	.
	Uoplyst	0,0	0,0	.	.	.

Vejle	I alt	9,4	7,1	42,0	9,3	17,2
	Jobparat	17,8	16,4	49,5	14,4	17,4
	Aktivitetsparat	6,0	6,0	22,6	5,2	0,0
	Uoplyst	17,5	17,8	.	16,7	.

Kilde: Kommunale sagsbehandlings- og økonomisystemer, AMFORA, Beskæftigelsesministeriets forløbsdatabase (DREAM), Registeret for arbejdsmarkedsstatistik (RAM)

For de senest tilgængelige data der kan præsenteres fra Jobindsats.dk, kommer Fredericia bedst ud af benchmarket på kontanthjælp, men det viser sig at mens løntilskud har den klart bedste beskæftigelseseffekt uanset sted og målgruppe, så er billedet i valget mellem vejledning/opkvalificering og virksomhedspraktik/nyttejob langt fra entydigt. Det peger på der kan være god grund til at overveje i hvilke sammenhænge og over for hvilken målgruppe vejledning/opkvalificering bruges og i hvilke virksomhedspraktik bruges.

Samlet kan man dog konstatere, at aktivitet eller muligheden/risikoen for aktivt tilbud for borgeren fører til positive beskæftigelseseffekter både for jobparate og for aktivitetsparate:

Man kan af kurven se, at godt 71,5% af de jobparate stadig er på offentlig forsørgelse efter 26 uger hvis ikke de aktiveres, mens den tilsvarende andel hvor også de aktiverede er med er 65,9%. For aktivitetsparate er

forskellen mindre udtalt, men det skyldtes både de som udgangspunkt ikke er jobklare og at formålet om selvforsørgelse heller ikke er entydigt.